

✂ MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

ERSCHEINT JEDEN SONNTAG. ✂

ELŐFIZETÉSI ÁRA

EGÉSZ ÉVRE 24. K | FÉL ÉVRE 12. — K
NEGVED ÉVRE 6. — K

FŐSZERKESZTŐ

DR. BANYAY BISCHITZ BÉLA
ÜGYVÉD.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

BUDAPEST, V. SAS-UTCA 20.

TELEFON 108-10.

Hirdetések mm. számítással díjazás szerint.

Az éjjeli hajózási kísérletek eredménye.

Azon javaslat óta, mely szerint a dunai járművek teljesítőképességét a hajóállomány gyarapítása nélkül megkétszerezhetjük, illetve egy vonatkozóknak még rövid néhány hónappal ezelőtt szokásos átlagos napi 12 órás üzemteljesítményét, az éjjeli órák igénybevétele mellett 24 órára emelhetjük, immár 10 hónap múlt el. A javaslat célja az volt, hogy a hajók teljesítőképességét a leszerelés idejére új építkezés nélkül fokozhassuk, a dunai utnak a tengeri úttal való sikeres versenyt a jövőre biztosíthassuk és ezáltal a dunai hajózásnak eddig még csak nem is sejtett fellendülését elősegítsük.

Hála az élénk érdeklődésnek, mellyel a vezető-körök javaslatomat fogadták, de mindenekelőtt hála a hajósszemélyzet értelmességének és a legmagasabb fokú kötelességtudásának, ezen javaslatom rövid néhány hét leforgása alatt, a várakozást felülmúló sikerrel tényre vált.

Az eszme életképessége ma már nem lehet vita tárgya, az utolsó kételkedőket rövid idő előtt a legnehezebb szakaszokon, elképzelhető legkedvezőtlenebb időjárás mellett keresztülvitt éjjeli utazások, tények által cáfolták meg.

Az éjjeli járatok 1917. augusztus havától a mai napig való fejlődése a következő:

Miután eredményre csak jóakarát és alapos szakismeret vezethet, nem alkalmaztatott kényszer, hanem önkéntes jelentkezésre szólították fel a kapitányok. Ez a felszólítás azonnali és legjobb eredménnyel járt, úgy hogy a kísérletezések már 1917. augusztus hó 5-én a Major, Hencz, Arz, Kner, Toma és Makai kapitányok parancsnoksága alatt levő „Banhans”, „Huba”, „Kolowrat”, „Tas”, „Thommen” és „Tohótom” DGT és MFTR gőzösökkel megkezdődhettek.

Az éjjeli utazások eleinte csak a hajózás szempontjából kedvező közép- és aldunai szakaszokon kíséreltetek meg, a nehezebben hajózható dunaszakaszok — Gönyűtől felfelé, — után a zuhatagok és a Vaskapu — egyelőre biztonsági okokból, továbbá mert ezen szakaszok az éjjeli utazásokhoz szükséges pontos éjjeli megjelölő-t nélkülöznek — ki lettek hagyva.

A Duna elsőrangú fontosságára való tekintettel, a kísérletek egyelőre a Tiszán, Dráván és Szávan is elmaradtak, az egész Dunának sikeres éjjeli beutazása után teljes sikerre való kilátás mellett szintén felvették.

A két nagy hajózási társaság, a DGT és a MFTR felismerve e kísérletek óriási jelentőségét, a legnagyobb előzékenységgel teljesítették azokat a követelményeket, melyek nélkül a cs. és kir. központi szállítási vezetőség hajózási csoportja a kísérleteket jóformán meg sem kezdhetne volna. Így magukra veszik a gőzösöknél két fűtővel és egy kormányossal való személyzetzaportítás költségét, továbbá ezen kísérleti utazások folytán

előállható különben őket terhelő hajózási károk viselését is.

A magyar királyi kereskedelemügyi minisztérium, továbbá az alsóausztriai dunaszabályozási bizottság és a magyar királyi vízépítési igazgatóság pedig nemcsak az éjjeli járatoknak a Vaskapura, a zuhatagokra és az osztrák Dunára való kiterjesztését indítványozták, hanem a hajóút megvilágításának kérdésében is a cs. és kir. központi szállítási vezetőség hajózási csoportját elismerésre méltó módon támogatták.

Az 1917. VII. 28-iki javaslatban a hajóutnak alapos éjjeli megvilágítása lett az éjjeli hajójáratok előfeltételként megjelölve. Mielőtt azonban ezen költség kérdés felett végleges határozatra került volna a sor, takarékosági szempontokból a legkülönbözőbb kísérletek eredményét kellett bevárni.

Először foszforvilágítás, azután egy parafinkeverék, majd vízerővel táplált villamoslámpák, végül pedig világítóbóják és fényszórók használata voltak a kísérlet tárgyai. A fényszórókkal való kísérletezéseknek eleinte a nagy költségek keltettek aggodalmat, ezt azonban a 25. számú gyalogezred parancsnokának, Dietrich Ede ezredesnek értékes tanácsa, mellyel a harcterek részére készült nagyszámú fényszóróra hívta fel a figyelmet, végleg eloszlatta.

1917. őszén a különböző kísérletek még nem vezettek végleges eredményre. Az ebben az évszakban kezdődő hosszu és sötét éjjelek azonban az éjjeli járatok erőlyes folytatását és kialakulását végleg megakadályozták volna, ha az állandó éjjeli világítás bevezetéseig valamely segédeszköz nem lett volna található.

Ezért a magyar Dunán a magy. kir. vízépítési igazgatóság a MFTR útján, a román-bolgár Dunán pedig a cs. és kir. központi szállítási vezetőség hajózási csoportja a hajóút megjelölő különítménye által 1917. októberében és novemberében kezdetleges petróleumlámpásokat állított fel, melyek az előrendő célnak fogyatékosan megfelelnek és egy állandó világítási mód bevezetéséig biztosítják az oly nagy eredménnyel megkezdett éjjeli járatoknak megszakítás nélküli folytatását.

A hajóutnak petróleumlámpákkal való megvilágítása természetesen nem lehet maradandó, miután ez a világítás rossz időjárásnál nemcsak a követelményeknek nem felel meg, hanem a lámpáknak jókarbantartása és használata is aránytalanul nagy költséggel jár.

Miután a foszfor- és parafinkeverékekkel, továbbá a vízerővel táplált villamoslámpákkal való kísérletezések nem jártak kellő eredménnyel, 42 az Aldunán talált román bója világítóbójává alakított át (a Serviciul Hydraulic szelőtti, elhordott világítóbójáit nem leltük sehol) és ezek az Aldunán, lakott helyiségektől távol eső, feltétlenül megvilágítandó pontokon lettek elhelyezve. A *braila-sulinai hajóút* a dunatorkolatok felszabadítása után szintén ezekkel a bójákkal lett megjelölve.

(Folyt. köv.)

Szászország ipara.

Szászország joggal megérdemli, hogy a világ egyik legiparosabb országának tartsák. Tizenötezer négyszögkilométeren 4,806.661 ember él és dolgozik. Nyenformán egy négyszögkilométerre 320 lélek esik, ami hallatlanul sok. Ha összehasonlítjuk Poroszországgal, ahol 115, Bajorországgal, ahol 158, Württemberggel, ahol 125 és egész Németországgal, ahol 120 lélek jut egy négyszögkilométerre. Szászország teltelt Belgiumon is Szászországban mindig többen születnek, mint amennyien meghalnak a a kivándorlás minimuma.

Szászország ipari fejlődése hibetetlen lendületet mutat. 1882–1907-ig az ipart üzők száma 793.760-ról 1,588.146-ra emelkedett. Az üzemek száma 359.447-ről 448.119-re szökött fel. A gőzgépek száma az utolsó ötven év alatt 1003-ról 13.478-ra, a lóerő 15.630-ról 628.000-re hágott. Szászországban az 1913-iki számolás szerint 35.166 üzem van, amely tíz embernél többet foglalkoztat. Ezekben az üzemekben 824.161 ember dolgozik. Ezeket kívül 185.000 ember otthon folytat ipari munkát, főként textilmunkások. A textilipar az ország legjelentékenyebb ipara és közel 400.000 munkást, tehát az összes szász ipari munkások felét foglalkoztatja. A textilipar gyors fejlődését az országban kitűnően kibaszta vízierők és otthon gyártott gépek mozdítják elő.

A szövőipar nyersanyagát sokáig szintén beltermelésből tudták fedezni. 1864-ben még 366.488 darab volt a szász juhállomány, de ez már 1912-ben lecsökkent 55.137 darabra. Azóta a textilipar nyersanyag dolgában behozatalra szorult.

A szász gyapjufonóipar 40 százaléka az egész német gyapjufonóiparnak. Ezen a téren 1912-ben száz millió márkán felül produkált az ország. Ötvenegyezer szövőszéken gyapotot és kendert szőnek. Huszezer üzemben 60.000 munkás harisnyát sző és százhusz millió áru harisnyát termel. A szász himzőipar nagy hírre vergődött. Sokat szállít Svájcba és Angliába. A szász fémipar 13.000 üzemben 100.000 munkásnak ad kenyeret. Gépgyártással és különféle eszközök és készülékek előállításával 150.000-en foglalkoznak. Husz gyárban mozdonyokat és gőzgépeket csinálnak, 534 üzemben szövőipari gépek készülnek, 90 gyárban varrógépeket készítenek, 154 üzem mezőgazdasági gépeket és 315 gyár kerékpárokat állít elő. Szászországnak egyik legvirágzóbb iparága a hangszerkészítés. 4601 üzemben 17.000 munkás dolgozik. A kivitel szempontjából jelentős a kémiai ipar és igen fejlett a papírgyártás. 3365 üzem készít papírost és ezek a gyárak 48.306 munkást és 140.000 lóerejű gépeket foglalkoztatnak. 38 üzemben 2500 munkás színes- és luxuspapírost gyárt. 984 könyvnyomda dolgozik 18.000 munkással és 2720 könyvkötészet 24.000 munkással. A bőr- iparban 16.503 munkás dolgozik 4303 üzemben. Fogyasztási cikkeket és élelmiszereket 33.000 üzemben gyárt 112.000 munkás, ebből 4150 kakaó- és csokoládégyártással foglalkozik. Szászországnak 487 sörfőzdéje van, 709 szivar- és pálinkafőzdéje és 8082 szivar- és cigarettagyára 24.000 munkással. Drezda ugyyszólván központja a szivar- és cigarettagyártásnak.

Szászország homokköveit mindenfelé használják. Négyezer üzemben dolgoznak fel követ. A faipar 20.000 üzemben 75.000 munkást foglalkoztat. Igen jelentékeny a szalmakalapgyártás (1042 üzem 2800 munkással). Ruházati cikkek készítésével 185.000 munkás foglalkozik, művirágot 6320 üzemben 13.149 munkás csinál.

Az ilyen ipari fejlettség mellett is meg tudták csinálni a háború alatt, hogy az egész országot Szászországban termelt kenyérral látták el. Ha meggondoljuk, hogy a népesség 70 százaléka ipari munkás és csak 11 százaléka foglalkozik mezőgazdasággal, el kell ismernünk a teljesítmény nagyszerűségét. Szorgalmas és nagyszerűen szervezett népek celtudatos munkája ez.

HAZAI HIREK.

Legfelsőbb elismerés. A király *Vnutskó* Ferenc főbányatanácsosnak a miniszteri tanácsosi címet, *Feldbauer* Zsigmond, a Bernauer olajgyár igazgatójának Ferencz József rend hadidiszitményes lovagkeresztjét, *Lánczy* Leó belső titkos tanácsosnak, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank elnökének, 50 éves közgazdasági tevékenysége és a jótékonyág terén tanusított kiváló áldozatkészségének elismeréséül, I. osztályu vaskorona-rendet adományozta.

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter *Höss Nagy* Lajos végzett főiskolai bányamérnök hallgatót ideiglenes minőségű segélydíjas bányagyakornokká a nagybányai m. kir. bányagazgatósághoz kinevezte.

Megindultak az új gyorsvonatok. A Máv. igazgatósága a kereskedelmi miniszter kezdeményezésére tudvalevően elhatározta, hogy három új gyorsvonatot indít meg. Az új vonatok július 1-én indultak el először. A keleti pályaudvarról délután 2 óra 10 perckor megy Brassó felé egy gyorsvonat, amely eddig kizárólag csak katonai utasokat szállított. Ezentul ezt a vonatot polgári utasok is igénybe vehetik. Ugyanez a gyorsvonat 1 óra 25 perckor fut be a keleti pályaudvarra Brassóból. A második újonnan rendszeresített gyorsvonat szintén az erdélyi forgalmat igyekszik megjavítani. Az a gyorsvonat, amelyik eddig este 9 óra 55 perckor indult Marosvásárhelyre, ezentul Székelykocsárdon csatlakozást kap a brassói vonalra. Tehát Székelykocsárdon a Brassó felé utazók átszállhatnak egy ott, erre a vonatra várakozó szerelvényre, míg a gyorsvonat tovább megy Csikszereda felé. A békeidőben közlekedett reggeli fűmei gyorsvonatot is újból forgalomba helyezték. Ez a keleti pályaudvarról indul reggel 7 óra 10 perckor, az ellenvonata pedig este 9 óra 5 perckor érkezik meg Budapestre.

A földművelésügyi minisztérium foszforanyag után kutat. A földművelésügyi kormány figyelemre méltó kutatási munkálatokat rendelt el Bihar megyében. A Földtani Intézet már több ízben előterjesztéssel élt a kormányhoz, hogy a bihari barlangokban, ahol állati csontmaradványok sűrű tömegekben fordultak elő, foszfor tartalmu anyag található, amely műtrágyagyártás céljaira elsőrangú. Az előterjesztések azonban nem kerültek kivételre. Most azonban, hogy a műtrágyában is nagy az inség, a földművelési miniszter elrendelte a bihari barlangok haladéktalan megvizsgálását és ennek eredményéhez képest a foszforanyag kibányászását. A miniszter megbízásából *Horvitzky* Henrik főgeológus, dr. *Kormos* Tivadar egyetemi tanár, *Stréter* Zoltán és *Vogel* Viktor geológusok már Biharlonkán vannak és megkezdtek munkájukat.

Új állami vegyvizsgáló-állomás. A meglevő állami vegyvizsgáló állomásokat annyira igénybe veszi a rengeteg munka, hogy feladatuknak nem tudnak teljes mértékben megfelelni. A földművelésügyi minisztérium ezért elhatározta, hogy Torontál- és Csanád vármegye számára Szegeden mezőgazdasági intézettel kapcsolatos országos vegyvizsgáló állomást fog felállítani, amelynek munkálatait a várossal folytatott tanácskozáskor befejezése után nyomban megkezdik.

A Gázművek zárszámadása. *Ripka* Ferenc dr., a székesfővárosi gázművek vezérigazgatója bejelentette a gázművek 1917. évi zárszámadását. A gázművek összes gázeladása az 1917. évben 105,550.600 köbméter volt. A gázműveknek városi kezelésbe való vételére óta, vagyis hét év alatt a gázfogyasztás 67.8 százalékkal emelkedett. A zárszámadás szerint 1917-ben 616.717 korona 66 fillér nyereség mutatkozik. Az összes bevétel 28,081.861 korona 25 fillér, a kiadás pedig 27½ millióhoz van közel. A közvilágításokra leadott gáz mennyisége 1917-ben az előző évi gázfogyasztáshoz képest 2,874.131 köbméterrel csökkent. Az igazgatóság több javaslatot terjeszt a tanács elé.

Megszüntették a helyi táviratokat. A hivatalos lap közli a kereskedelmi miniszter rendeletét, melyfel a helyi táviratforgalmat teljesen beszünteti és a felvevő távirдахivatal kézbesítő kerületébe tartozó szomszédos helységekre szóló táviratok főlvételel bizonytalan időre szintén felfüggeszti. Ez az intézkedés azért vált szükségessé, mert a táviratforgalom az utóbbi időben oly nagy mértékben emelkedett, hogy a távirдахivatalok nem tudják a forgalom rendszer lebonyolítását biztosítani.

A Leszámitolóbank és az Egyesült Fővárosi Takarékpénztár érdekközössége. Az ország e két pénzintézete között már évtizedek óta barátságos viszony áll fenn és az az összeköttetést mélyíti ki most a két intézet érdekközössége. Az ez irányban folytatott tárgyalások, amelyek a múlt év végén megindultak, teljes sikerre vezettek és az Egyesült Budapest Fővárosi Takarékpénztár folyó hó 14-ére rendkívüli közgyűlést hívott egybe, amely hivatva lesz a két bank igazgatósága között létrejött megállapodásokat ratifikálni. A közgyűlésre kerülő indítvány szerint az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár eddigi 21 millió korona alaptőkéjét 27 millió koronára fogja 6 millió korona névértékű új részvény kibocsátásával felelni. Az új részvényekből a régi részvényeseknek felajánlandó mennyiségben felüli részt a Leszámitoló bank fogja átvenni. Az érdekközösségi viszony további dokumentálására ugyanezen a közgyűlésen a Leszámitoló bank két delegáltját fogják az igazgatóságba beválasztani. Az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár viszont szintén két taggal lesz a Leszámitoló bank igazgatóságában képviselve, akik a Leszámitoló banknak ugyancsak folyó hó 14-re egybehívott rendkívüli közgyűlésén kerülnek beválasztásra. Ezzel az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár, amely a tőkeemelés révén 20 millió koronával szaporítja saját tőkéjét, a tőkeemelés keresztülvitelével immár összesen 76 millió korona saját tőke felett fog rendelkezni. Az érdekközösségi kapcsolat révén az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár a Leszámitoló bankkal karöltve, üzletkört a bankszerű üzlet művelésére az eddiginél fokozottabb mértékben fogja kiterjeszteni.

Az Osztrák-Magyar Bank pénztárjegyvei elérték az egy milliárdot. Az Osztrák-Magyar Bank által kibocsátott kincstárjegyek összege immár elérte az egy milliárdot. A kincstárjegyek kibocsátása az áprilisi második emisszióval vette kezdetét és a kibocsátott kincstárjegyek összege június 15-én már 1040,6 millióra rugott. Ebből 14,7 milliót képviselnek a három hónapos pénztárjegyek, míg a többiek hat hónapra szólnak. Az egész összegből 662,7 millió esik Ausztriára, 361,7 millió Magyarországra, 15 millió Boszniára, a többi pedig a katonailag megszállott területekre. A kincstárjegyekből eddigelé mindössze 20 millió összegűt váltottak vissza, úgy hogy a kibocsátás keréken egy milliárddal csökkentette a bankjegyforgalmat.

A Magyar Leszámitoló- és Pénzváltó Bank július 14-én rendkívüli közgyűlést tart, melynek napirendjén az igazgatóság kiegészítése szerepel.

Megkezdik a kolozsvári földgázvezeték építését. Kolozsvárról jelentik, hogy a Földgáz részvénytársaság befejezte régóta folyó tárgyalásait a városi bizottsággal. E tárgyalások jegyzőkönyveit felküldték a kereskedelmi miniszterhez és amennyiben a kereskedelmi miniszter a tervezetet jóváhagyja, még ez évben bevezetik a földgázot Kolozsvárra, feltéve, hogy elegendő anyag lesz az építkezések számára.

Drágább a posta, telefon, távirda. A kereskedelmi miniszter 212. számú rendelete alapján június 15-től kezdve az alább felsorolt postai küldeményekért, táviratokért és telefonbeszélgetésekért az érvényben levő díjakon felül az alábbi háborus pótdíjak járnak: 1. Levelekért: Belföldre, Ausztriába, Bosznia-Hercegovinába, Németországba, Bulgáriába, a megszállott területekre, akár közöséges, akár ajánlott levél után, továbbá zárt levelezőlap után darabonként 5 fillér. A levél díj tehát 20 gr.-ig 200 f s minden további gr.-ért a rendes 5 f. Levelezőlapokért darabonként 2 f. Válaszos levelezőlapoknál a válaszáért is ugyanennyi. A magánipar által kiadott egyszerű és válaszos levelezőlapokért, amelyek ez idő szerint is 10, illetve 20 f díj alá esnek, háborus pótdíj egyelőre nem szedetik. Nyomatványokért 50 grammon alul darabonként 2 fill., 50 grammon felül 5 f. A 2 f sürgősségi díj változatlanul megmarad, de Németországba, továbbá a varsói német fő-kormányzóság és a német keleti főparancsnok területére szóló nyomtatványokért június 15-étől kezdve sürgősségi díj nem jár. Árumintákért belföldön 50 gr.-ig 5 f, ezenfelül a díj nem jár. A belföldön kívüli rendeltesű árumintákért a pótdíj szintén nem jár. Egybecsomagolt nyomtatványokért és árumintákért belföldre 50 gr. súlyig 5 f. Értéklevelekért tekintet nélkül a súlyfokozatra és értékre, darabonként 10 f. Osomagokért tekintet nélkül a súlyra és értékre 20 f. Posta-utalványokért darabonként tekintet nélkül az összegre 5 f. Postai megbízási és utánvételi utalványokért szintén 5 f, mely az utalványozandó összegből levonandó. Csékkifizetési utalványok kifizetéséért darabonként 10 f. Táviratokért bárhová, darabonként 20 f. Távirati utalványokért a posta-utalványi és távirati pótdíjak külön-külön járnak. Távirдахközvetítésért 20 f. Telefonbeszélgetésekért bárhová az I-ső zónában 10 f, a többi zónában 20 f. Átalányozott távolsági beszélgetésekre háborus pótdíj nem jár. Mérsékelt díju távolsági beszélgetéseknél pedig a háborus pótdíj fele jár. Díjmentességet élvező küldeményekért, táviratokért és távbeszélgetésekért háborus pótdíj nem jár. Bérmentetlen leveleknél a háborus pótdíjnak is a kétszerese szedendő be. Kivételesen azonban június 30-áig csak egyszeres összegben fogják beszédni. A feltétlenül portómentes hatóságoktól, hivataloktól és közegoktól portóköteles címzettekhez intézett portóköteles levelezésekért pótdíjak, úgy mint a rendes díjak, a címzettéktől csak egyszeres összegben szedendők be.

Új graffitelep Romániában. A bukaresti német katonai kormányzóság bányaosztálya a román Erdős Kárpátokban Baia de Iser közelében több ezer négyzetméterre terjedő graffitelepet fedezett fel.

Osztrák vasipari vállalatok fuziója. Tudvalevő, hogy a Prager Eisen és az Alpine igazgatóságai már hosszabb ideje tárgyalásokat folytatnak, amelynek céljai a két vállalat fuziója. Értesülésünk szerint a tárgyalások annyira előrehaladtak, hogy a fuziót befejezett ténynek lehet tekinteni. A két vállalat elhatározásához — hir szerint — az osztrák kormány már hozzájárult.

FELTEN ÉS GUILLEAUME

kábel-, sodrony- és sodronykötélgár részvénytársaság

BUDAPEST, I., Budafoki-ut 13533. hrsz. — TELEFON: — 00-11, 00-12, 00-13, 00-14.

Ólomkábelek. Villamvilágítási vezetékek. Sodronykötelek. Elektrolitikus vörösrézhuvalok, okonitvezetékek, ♦♦♦♦♦♦♦♦ szerelvények stb. ♦♦♦♦♦♦♦♦

Az elektromos művek zárszámadása. A székesfővárosi elektromos művek igazgatósága beterjesztette a tavácsnak az 1917. évi üzem és üzletéről szóló jelentéssel kapcsolatos zárszámadását. A kimutatott eredmény sokkal kedvezőbb az előirányzatnál, amelyet a jelentés szerint részben az okozott, hogy ezt a közgyűlés még a múlt év február 15-étől kezdődőleg 6 fillérre emelte fel. Másrészt azonban az áramfogyasztás az előirányzatnál kerék 30 százalékkal nagyobb a világítást korlátozó rendeletek ellenére is. A javaslat szerint a beszolgáltatás készpénzben 1,100.000 korona az előirányzott 700.000 koronával szemben. Az értékesítési tartalékokra 859.882 korona jut, holott erre is csak 712.800 koronát irányoztak elő, úgy hogy a szolgáltatások összege 100.587 koronával nagyobb az előirányzott összegnél. Az áramüzletből eredő bevétel, amelyet 8,857.000 koronára irányoztak elő, 10.709.548 korona volt. A termelt áram mennyisége a Váci-úti telepből 22.820.536 kilovatt óra, a keletioldali telepből 22.025.701 kilovatt óra. A jelentés végén azt javasolja az igazgatóság, hogy 1,110.000 koronát a községi alapnak befizessék, 50.000 koronát pedig a tisztviselők, 50.000 koronát a munkások nyugdíjalapja, 120.000 koronát a tisztviselők remunerációja és jutalmazására fordítsanak.

A pozsonyi kábelgyár terjeszkedése. A Kábelgyár r.-t. (Pozsony) üzemének kibővítése céljából a gróf Pálffy-féle széniorátus hitbizománytól 68.000 négyzetöl kiterjedésű telket vásárolt. A vállalat munkásházakat is szándékozik építeni és evégből Pozsony határában 5000 négyzetöl kiterjedésű területet vett meg.

Közgyűlések. Julius 10-én Lapp Henrik-féle Mélyfúrások, Bányatelepek és Mélyművek magyar r.-t. X. évi; — július 10-én Budapesti Szénsavgyár r.-t. VII. évi; — július 12-én „Tudor” accumulator gyár r.-t. XIII. évi; — július 12-én Hadi Szénbehozatal r.-t.; — július 13-án Kőolajfinomítógyár r.-t. XXXV. évi; — július 15-én Magyar Lőszergyár r.-t. I. évi; — július 15-én Dunalmási Kőipar r.-t. rendkívüli közgyűlést; — július 17-én Hazai Kőolajipar r.-t. XI. évi közgyűlést.

A Hazai Kőolajipar r.-t. július 11-én tartotta tizenegyedik rendes közgyűlését. A lefolyt üzletévben elért nyereség a múlt évi nyereségáthozattal együtt, összesen 1,888.042-16 korona (tavaly 1,750.384-08). A közgyűlés elhatározta, hogy részvényenként 40 koronát, összesen 400.000 koronát osztalék fizetésére, 985.076 K 10 f-t különböző tartalékalapok javadalmazására, 100.000 koronát a társaság tisztviselői és szolgálai nyugdíjalap céljaira fordítanak és az alapszabályszerű javadalmazások levonása után fennmaradó 148.768 K 42 f-t új számlára viszik át. Az igazgatóság előterjesztéseit a közgyűlés egyhangulag elfogadta és az igazgatóságnak, valamint a felügyelő-bizottságnak a felmentvényt megadta.

Az „Apollo” Kőolajfinomítógyár r.-t. július 11-én tartotta huszonharmadik rendes közgyűlését. A lefolyt üzletévben elért nyereség a múlt évi nyereségáthozattal együtt összesen 4,614.460-06 korona (tavaly 5.270-120). A közgyűlés elhatározta, hogy részvényenként 40 koronát, összesen 1,400.000 koronát osztalék fizetésére, 2,167.852 K 33 f-t különböző tartalékalapok javadalmazására, 200.000 koronát a társaság tisztviselői és szolgálai nyugdíjalapja céljaira fordítanak és az alapszabályszerű javadalmazások levonása után fennmaradó 443.762 K 13 f-t új számlára viszik át. Az igazgatóság előterjesztéseit a közgyűlés egyhangulag elfogadta és az igazgatóságnak, valamint a felügyelő-bizottságnak a felmentvényt megadta.

Közlemény. Mint már közöltük, a m. kir. államvasutak vonalain közlekedő hálókocsokban két fekvőhellyel ellátott fél fülke egy utas által csak két — az illető vonatra és utra érvényes — első osztályú vasúti menetjegy és két első osztályú hálókocsi pótbjegy váltása ellenében vehető igénybe.

Ez a szabály most a budapest—wieni, a budapest—berlini, a budapest—bukaresti és a budapest—tátralomneci viszonylatokra is kiterjesztetett.

A nyersolaj beszerzése és feldolgozása tárgyában: az osztrák kormány május 25-én rendeletet bocsátott ki, amellyel az ugyanebben a tárgyban intézkedő 1918. április 2-iki rendeletét kiegészíti. Az újabb rendelet kiterjeszti az osztrák kereskedelmi miniszter rendelkezési jogát a finomítóknak kiutalt nyersolaj tekintetében. kimondván, hogy a kereskedelmi miniszternek közérdekből jogában áll saját mérlegelése szerint a valamely finomítóknak kiutalt vagy az által megszerzett nyersolajmennyiséget egészen vagy részben feldolgozás végett más finomítóknak átutalni. Az ilyen nyersolajmennyiségeket a tulajdonos vagy az, aki őrizetben tartja, köteles a kereskedelmi miniszter által kijelölt finomítóknak haladéktalanul az esetről esetre kiadandó utasítás értelmében átadni, illetőleg az átvevő finomító tartozik az ilyen olajmennyiségeket azonnal utasítás szerint feldolgozni. A feldolgozás végett átutalt nyersolajért az átvevő megfelelő térítést tartozik a tulajdonosnak nyújtani és amennyiben erre nézve a felek békés uton megegyezni nem tudnának, az árat hitesszakértők meghallgatása után bírósággal kell megállapítani. A bírósági eljárás nem odázhatja el a kiutalt mennyiség átadását.

Az esztergomvidéki kőszénbánya r.-t. (az Északmagyarországi egyesített kőszénbánya r.-t. vállalata, melynek tőkodi bányáját már évekket ezelőtt elöntötte a víz és amelyet azóta nem lehetett üzembe helyezni) 1917. évi zárszámadásaiban sem mutat ki sem nyereséget, sem veszteséget, mert a költségeket befektetésnek tekintve, a vagyontételek között szerepelteti.

Korlátozott polgári áruforgalom az Olaszország megszállott területén fekvő vasutakkal. A cs. és kir. hadügyminiszterium közlése szerint az Olaszország megszállott területén fekvő vasutak következő vonalain a korlátozott polgári áruforgalom megnyílt. Ezek a vonalak a következők: Pontafel—Cervignano, Gemona—Conegliano, Cormons—Motta di Livenza, Cervignano—S. Stino di Livenza, Udine—Cividale, Portogruaro—Annone, Veneto Portogruaro—S. Vito al Tagliamento és Stazione per la Carnia—Villa Santina. Polgári szállítása végett csupán a cs. és kir. dőlnyugati hadseregvasut Udineben lévő parancsnokságának előzőleg adott engedélye alapján véhetnek fel. A küldemények feladása közvetlenül a rendeltetési állomásig szóló nemzetközi fuvarlekkel történik. A fuvardíjak, melyek koronaértékben vannak megállapítva a Magyarországra irányuló forgalomban Pontafel, Cormons vagy Cervignano átmeneti állomásokig előre fizetendők, a fuvardíjnak az osztrák és magyar vasutakra eső része a címzetre átutalható. Ellenben a Magyarországból irányuló forgalomban a fuvardíjak és egyéb illetékek rendszere szerint a címzetre átutalandó. A bérmentesítés csak Pontafel, Cormons vagy Cervignano határállomásig felmerülő fuvardíj, vám- és mellékilletékek összege erejéig eszközölhető.

Részvénybefizetés iránti felhívás!

Ezennel harmadszomban hívjuk fel azon t. részvényeseinket, akik részvényeikre még a teljes hátralékot so nem fizették, hogy ezen kötelezettségüknek az alapszabályaink 10. §-a értelmében az ezen hirdetés megjelenésétől számított 30 napon belül eleget tenni sziveskedjenek, mert ellenkező esetben az addigi befizetések a tartalékalap javára fognak könyvelteni és az így módon megsemmisítendő részvények helyett új részvény fog kibocsáttatni. Budapest, 1918. évi június hó 19-én.

Erdélyi Bányaművek Rézvénytársaság Igazgatósága
(Budapest, V., Nádor-utca 28. szám.)

TEHERAUTÓ

elsőrendű motorral, eredeti francia

Delaunay, 40 lóerős **eladó.** Felvilá-

gósítást ad 108-00 reggel 9-től délután 3-ig.